

Prof. Dr. Tankut CENTEL
Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Öğretim Üyesi

TÜRK
SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU

onikilevha
TÜRK İÇİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK BAKANLIĞI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XLVII

Birinci Bölüm Giriş

§1. Sosyal Güvenlik Kavramı	1
I. Genel Olarak.....	1
II. Sosyal Güvenlik Kavramının Hukuken Önem Kazanması	2
1. İlk hukuki düzenlemeler	2
2. Sosyal güvenliğin işlevi	3
III. Sosyal Güvenlik Hukukunun Kapsamı.....	5
1. Sosyal güvenlik hukukunun hukuk dalı oluşu.....	5
2. Sosyal güvenlik hukukunun konusu	6
3. Sosyal güvenlik hukukunun sistematığı	7
a. Primli/primsiz rejim ayırımı	7
b. Sosyal sigortalar hukuku.....	8
c. Sosyal yardım hukuku	9
d. Sosyal hizmet hukuku	10
IV. Sosyal Güvenlik Hukukunun Türk Hukuk Sistemindeki Yeri.....	10

Kaynakça.....	12
§2. Türkiye’de Sosyal Güvenliğin Gelişimi.....	13
I. Genel Olarak.....	13
II. Osmanlı Devleti Dönemi.....	14
1. Tanzimat öncesi.....	14
2. Tanzimat sonrası.....	16
3. Kurtuluş Savaşı sonrası	17
III. Cumhuriyet Dönemi	18
1. İkinci Dünya Savaşı’na kadarki dönem	18
2. 1945 sonrası	18
3. 1961 Anayasası’nın kabulü ve sonrası	19
4. 1982 Anayasası’nın kabulü ve sonrası.....	20
5. Sosyal güvenlik reformu faaliyetleri.....	22
6. Türk sosyal güvenlik sistemine sayısal toplu bakış	23
Kaynakça.....	25
§3. Türk Sosyal Güvenlik Hukukunun Kaynakları.....	26
I. Genel Olarak.....	26
II. Ulusal Kaynaklar	27
1. Yasama kaynakları.....	27
a. Anayasa	27
b. Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu	29
c. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ..29	
d. Sosyal Sigortalar Kanunu	30
e. Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu.....	31
f. Emekli Sandığı Kanunu	31
g. Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu.....	31
h. İşsizlik Sigortası Kanunu	31
i. Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanunu	32
j. Yurt Dışındaki Hizmetlerin Saydırılması Hakkında Kanun	32

k. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu.....	32
l. Sosyal Hizmetler Kanunu.....	33
m. Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun	33
n. Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu	33
o. Bireysel Emeklilik Kanunu	34
2. Yürütme kaynakları	34
3. Yargı kaynakları	34
III. Uluslararası Kaynaklar.....	36
1. Birleşmiş Milletler metinleri.....	36
a. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi.....	36
b. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi.....	37
2. Uluslararası çalışma sözleşmeleri	37
a. 102 sayılı Sözleşme.....	37
b. 118 sayılı Sözleşme	38
3. Avrupa Konseyi metinleri.....	39
a. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	39
b. Avrupa Sosyal Şartı	39
c. Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	40
d. Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu.....	41
e. Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi.....	41
f. Avrupa Sosyal ve Tıbbi Yardım Sözleşmesi	42
g. Göçmen İşçinin Hukuki Statüsüne İlişkin Avrupa Sözleşmesi.....	42
4. İkili sosyal güvenlik sözleşmeleri	43
Kaynakça	46

İkinci Bölüm

Sosyal Sigorta Örgütlenmesi

§4. Sosyal Sigortalarda İdari Yapı ve Denetim.....	47
I. Genel Olarak.....	47
II. Yapısal Örgütlenme.....	48
1. Örgütlenme modelleri.....	48
2. Karma özellikteki Türkiye modeli	49
III. Sosyal Güvenlik Kurumu	50
1. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun organları	51
a. Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Kurulu.....	51
b. Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu.....	53
c. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı.....	53
IV. Türkiye İş Kurumu	55
1. Türkiye İş Kurumu'nun kurulması	55
2. Türkiye İş Kurumu'nun organları	55
a. Türkiye İş Kurumu Genel Kurulu.....	55
b. Türkiye İş Kurumu Yönetim Kurulu.....	56
c. Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü.....	56
V. Sosyal Sigorta Denetimi	57
1. Kurumların dışarıdan denetlenmesi.....	57
a. Sayıştay denetimi.....	57
b. Devlet Denetleme Kurulu'nun denetimi.....	58
2. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun denetimi.....	58
3. Yargısal denetim	59
4. Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu.....	60
VI. Sosyal Güvenlik Kurum Yapılarının Hukuki Niteliği.....	62
1. Sosyal güvenlik kurumlarına tüzel kişilik tanınması	62
2. Sosyal güvenlik kurumlarının işlemleri ve malvarlıkları	63
Kaynakça.....	64
§5. Sosyal Güvenliğin Mali Yapısı ve Finansmanı.....	65

I.	Genel Olarak.....	65
II.	Finansman Kaynakları.....	66
	1. Finansman uygulaması	66
	2. Finansman yöntemleri	68
	3. Finansal hedeflerin izlenmesi.....	69
III.	Primler	70
	1. Prim oranları	70
	a. Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı.....	70
	b. Uzun vadeli sigorta kolları prim oranı.....	70
	c. Genel sağlık sigortası prim oranı	70
	d. İşsizlik sigortası prim oranı	71
	e. Sosyal güvenlik destek prim oranı.....	71
	f. Tarım işçilerinin prim oranı	71
	g. Kursiyerlerin prim oranı	71
	h. Esnaf Ahilik Sandığı prim oranı	71
	2. Prim matrahının hesaplanması.....	72
	a. Sigortalı işçilerin kazançları.....	72
	b. Bağımsız çalışan sigortalıların kazançları	73
	c. Devlet memurlarının kazançları	73
	d. Sadece genel sağlık sigortasına tabi olanların kazançları.....	73
	e. Sigortalı tarım işçilerinin kazançları	74
	3. Prim matrahına dahil olmayan kazançlar	74
	a. Bütünüyle dahil edilmeyecek kazançlar.....	74
	b. Kısmen dahil edilmeyecek kazançlar	75
	4. Prime esas günlük kazancın belirlenmesi.....	75
	a. Temel esaslar.....	75
	b. Birden çok işveren yanında çalışma	75
	c. Günlük kazancın alt ve üst sınırı.....	76
IV.	Prim Belgelerinin Verilmesi.....	77
	1. Prim belgesinin işverence düzenlenmesi.....	77

a.	Prim belgeleri	77
aa.	Aylık prim ve hizmet belgesi	77
bb.	Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi	78
b.	Prim belgesinin Kuruma gönderilmesi	78
c.	Sigortalı çalıştırmayan işverenin bildirim yükümü ...	79
d.	Otuz günden az çalıştırılan sigortalıların bildirilmesi	79
e.	E-sigorta uygulaması	80
2.	Prim belgesinin Kurumca resen düzenlenmesi	80
a.	Kurumun resen düzenleme yetkisi	80
b.	Sigorta müfettişinin asgari işçilik miktarını saptaması	81
c.	Asgari işçilik tespit komisyonuna başvuru	81
d.	Kurum tarafından primlerin tahakkuku	81
e.	Uzlaşma	82
3.	Prim belgesinin Kuruma verilmemesi	82
V.	Primlerin Ödenmesi	83
1.	Prim ödeme yükümlüleri	83
2.	Primlerin ödenme süresi	84
a.	Sigortalı işçiler için	84
b.	Devlet memurları için	84
c.	Bağımsız çalışan sigortalılar için	84
3.	Primlerin tahsilatı	85
a.	Tahsilat esasları	85
b.	Tahsilat kolaylıkları	85
c.	Prim borcunun hak ediş ve teminattan kesilmesi	86
4.	Prim borçlarının ödenmemesi	86
a.	Gecikme cezası ve zammının ödenmesi	86
b.	Birlikte sorumluluk	87
VI.	Prim Gün Sayılarının Hesaplanması	88
VII.	Prim Borçlarının Ertelenmesi	89

VIII. Prim Borçlarının Taksitlendirilmesi (Yeniden Yapılandırma).....	90
IX. Prim Teşvikleri	90
1. Uzun vadeli sigorta primlerinin bir bölümünü Devletin karşılaması	91
2. Engelli sigortalı prim teşviki.....	91
3. İşsiz gençler ile kadınları istihdama ilişkin prim teşviki. 92	
4. Sosyo-ekonomik gelişmişliği düşük illerdeki prim teşviki	92
5. Araştırma ve geliştirmede çalışanların prim teşviki.....	93
6. Yatırım teşviklerindeki prim teşviki.....	93
7. İşsizlik ödeneği alanların istihdamında prim teşviki	93
8. Kültür yatırımları ile girişimlerinde prim teşviki	94
9. Yurt dışında çalışmak üzere götürülen sigortalılar için prim teşviki	94
10. Çok tehlikeli işyerlerindeki iş kazalarını önlemek için prim teşviki	94
X. Prim Alacaklarında Zamanaşımı Süresi.....	95
XI. Yersiz Alınmış Primlerin İadesi	96
Kaynakça.....	97

Üçüncü Bölüm

Sosyal Sigorta Kavramı

§6. Sosyal Sigorta Tipleri.....	99
I. Genel Olarak.....	99
II. Zorunlu Sigorta.....	100
1. Sigorta zorunluluğu ilkesi.....	100
2. Sigorta zorunluluğunun içeriği	101
III. İsteğe Bağlı Sigorta.....	102
1. İsteğe bağlı sigorta kavramı.....	102

2. İsteğe bağlı sigortadan yararlanmanın şartları.....	103
a. Türkiye’de ikamet etme	104
b. Zorunlu sigortaya tabi olmama veya kısmi süreyle çalışma	104
c. Kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olma	105
d. 18 yaşını doldurmuş bulunma	106
e. Kuruma başvuruda bulunma.....	106
3. İsteğe bağlı sigortalılığın başlaması ve sona ermesi	106
4. İsteğe bağlı sigorta primlerinin ödenmesi.....	107
5. İsteğe bağlı sigortalılığın hukuki sonuçları	108
Kaynakça	109
§7. Sosyal Sigorta İlişkisi.....	110
I. Genel Olarak.....	110
II. Sosyal Sigorta İlişkisinin Kurulması	111
1. Sigortalı işçiler açısından.....	111
2. Bağımsız çalışan sigortalılar açısından	112
3. Sigortalı memurlar açısından.....	113
III. Kurulan Sigorta İlişkisinin Bildirilmesi	113
1. Bildirim süresi	113
a. Sigortalı işçiler açısından.....	113
b. Bağımsız çalışan sigortalılar açısından	115
c. Kamu görevlileri açısından.....	116
2. Bildirim biçimi.....	116
3. Resen tescil.....	117
4. Tescil kütüğünün oluşturulması.....	118
5. İşe giriş bildirgesinin verilmemesi	118
a. İdari para cezasının uygulanması	118
b. İdari para cezasının miktarı	119
c. İdari para cezasına itiraz	119
IV. Sosyal Sigorta İlişkisinde Çokluk.....	120

1. Değişik zorunlu sigortalılık sürelerinin çakışması.....	120
2. Zorunlu sigortalılık ile isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin çakışması.....	121
3. Asıl olmayan sigortalılık süresi için ödenen primler.....	121
4. Sosyal sigorta ilişkilerinin birleştirilmesi.....	121
a. SSGSSK'ndan önceki dönem.....	122
b. SSGSSK'ndan sonraki dönem	122
V. Sosyal Sigorta İlişisini Etkileyen Durumlar	123
1. Hizmetlerin borçlanılması	123
a. Borçlanmanın konusu	123
aa. Doğum sonrasındaki süre.....	123
bb. Askerlik süresi	124
cc. Aylıksız izin süresi	125
dd. Doktora ve tıpta uzmanlık öğrenim süresi	125
ee. Avukatlık staj süresi	125
ff. Tutukluluk ve gözaltı süresi	126
gg. Grev ve lokavtta geçen süre	126
hh. Doktorun fahri asistanlıkta geçen süresi	126
ii. Seçim için istifa eden kamu görevlisi	127
jj. Kısmi süreyle çalışılan aylardaki eksik süreler ..	127
kk. Yurt dışında eğitimde geçen süre.....	127
ll. Kendi hesabına yükseköğrenim görüp subay veya polisliğe geçenler	127
b. Borçlanmanın hükümleri	128
2. Yurt dışındaki hizmetlerin borçlanılması.....	128
a. Borçlanma isteyebilecek kişiler	129
b. Borçlanılabilecek süreler.....	129
c. Borçlanma başvurusunun yapılması.....	130
d. Borçlanılan miktarın ödenmesi	131
e. Borçlanmanın hukuki sonucu	131
3. Fiili hizmet süresi zammının uygulanması.....	132

VI. Sosyal Sigorta İlişkisinin Sona Ermesi.....	134
1. Sona eriş tarihi	134
a. İş sözleşmesine dayanarak çalışan sigortalılar açısından.....	134
b. Bağımsız çalışan sigortalılar açısından	135
c. Devlet memurları açısından	136
d. Hastalık ile analık sigortalarının uygulaması açısından.....	136
2. Sona eren sigortalılığın Kuruma bildirilmesi.....	137
3. Tasfiye edilmiş sigortalılığın canlandırılması.....	137
Kaynakça.....	139
§8. Sosyal Sigortaların Kapsamı	141
I. Genel Olarak.....	141
II. Tam Olarak Sigortalı Sayılanlar.....	142
1. İşçiler ve işçi konumundaki kişiler	142
a. İş sözleşmesine dayanarak çalışanlar.....	142
b. Yabancı işçiler.....	144
c. Tarım ve orman işçileri	145
d. Sendika başkan ve yönetim kurulu üyeleri.....	146
e. Sanatçılar ile düşünür ve yazarlar	146
f. Koruma bekçileri.....	147
g. Genelev kadınları	147
h. Usta öğreticiler, ders ücretiyle çalışanlar ve geçici personel	148
i. Toplum yararına çalışma programından yararlananlar.....	148
2. Bağımsız çalışanlar	149
a. Köy ve mahalle muhtarları	149
b. Gelir vergisi yükümlüsü olanlar.....	149
c. Esnaf ve sanatkarlar.....	150
d. Şirket ortakları	150

e. Tarımda bağımsız çalışanlar.....	151
f. Jokey ve antrenörler.....	151
3. Kamu görevlileri	152
III. Kısmen Sigortalı Sayılanlar.....	152
1. Hükümlü ve tutuklular	153
2. Çıraklar ile mesleki eğitim gören öğrenciler.....	153
3. Stajyerler	154
4. Mesleki ve teknik eğitim öğrencileri	154
5. Destekli projelerde görevli bursiyerler.....	154
6. Kısmi süreyle çalıştırılan üniversite öğrencileri	155
7. Harp malulleri ile vazife malulü olanlar.....	155
8. Kursiyerler.....	156
9. Yurt dışına çalışmak üzere gönderilenler.....	156
10. Özelleştirme sonunda iş kaybı tazminatı alanlar	157
11. Sosyal güvenlik kurumlarından emekli aylığı almakta olanlar.....	157
12. Kısmi süreyle çalışan sürücüler ile sanatçılar	157
13. Süreksiz tarım ve orman işlerinde çalışan işçiler	158
14. Ev hizmetlerinde ayda 10 günden az çalışanlar.....	158
IV. Sigortalı Sayılmayanlar	159
1. İşverenin ücretsiz çalışan eşi.....	159
2. Konut içinde yapılan işlerde çalışanlar.....	159
3. Ev hizmetlerinde çalışanlar.....	160
4. Askerlik hizmetini yapanlar	160
5. Yabancı ülkede sigortalı olduğunu belgeleyen kişiler	161
6. Yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler	161
7. İşe alıştırılmakta olan hasta veya engelliler.....	162
8. 18 yaşından küçük bağımsız çalışanlar ile kamu görevlisi sayılanlar	162
9. Süreksiz işlerde çalışan tarım işçileri ile aylık geliri düşük çiftçiler	162

10. Aylık geliri düşük olan bağımsız çalışanlar	163
11. Kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilenler	163
12. Gençlik ve spor faaliyetlerinde görevlendirilenler.....	163
13. Aylık alırken faaliyetine devam eden bağımsız çalışanlar.....	164
V. Sigortalının Aile Bireyleri	164
1. Sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kimseler	165
2. Hak sahipleri.....	166
Kaynakça.....	167

Dördüncü Bölüm

Sosyal Sigorta Yükümlülükleri

§9. İşverenin Yükümleri	169
I. Genel Olarak.....	169
II. İşyerini Bildirme Yükümü.....	170
1. Bildirimin amacı.....	170
2. Bildirimin uygulama alanı	171
a. Asıl işyeri	171
b. İşyerine bağlı yerler	171
c. İşyerinin eklentileri.....	171
d. İşyerinin araçları.....	172
3. Bildirimin süresi	172
a. İlk açılış bildirimini	172
b. İşyerinin devrine ve nakline ilişkin değişikliklerin tescili	173
4. İşverene işyeri numarasının verilmesi.....	174
5. Tescil işleminin iptali	174
6. İşyerinin Kurum tarafından resen tescili.....	175
7. İdari para cezasının uygulanması.....	175

III. Sigortalıları Bildirme Yükümü.....	175
1. Bildirme yükümünün içeriği	175
2. Sigortalıların Kuruma bildirilmemesi.....	176
a. Sigortalılığın Kurum tarafından tespiti	176
b. Sigortalılığın yargı kararıyla tespiti.....	176
IV. Prim Ödeme Yükümü	181
V. Sağlık Raporu Olmaksızın Sigortalı Çalıştırmama Yükümü.....	181
VI. Belgeleri Muhafaza ve Sunma Yükümü	182
VII. Sigortalıyı Koruma Yükümü.....	183
VIII. Kaza ve Hastalık Hallerini Kuruma Bildirme Yükümü.....	183
1. İşçiler bakımından	183
2. Memurlar bakımından	184
3. Bildirim yükümünün yerine getirilmemesi	185
IX. Kaza Sonrası Sağlık Hizmeti Sunma Yükümü	185
X. İşyeri Denetimini Kolaylaştırma Yükümü	186
Kaynakça.....	187
§10. Sigortalının Yükümleri.....	188
I. Genel Olarak.....	188
II. Çalışmasını Kuruma Bildirme Yükümü.....	189
III. Primlerinin Kesilmesine Katlanma Yükümü	190
IV. Sigorta Olaylarına Neden Olmama Yükümü.....	190
V. Sigorta Olaylarının Olumsuz Sonuçlarını Ortadan Kaldırma Yükümü.....	191
1. Önerilen tedaviyi kabul etme yükümü.....	191
2. Hekim talimatlarına uyma yükümü	192
3. İyileşme raporu almadan çalışmama yükümü.....	193
Kaynakça.....	194
§11. Kişilerin Yükümleri.....	195
I. Genel Olarak.....	195
II. Kamu ve Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Yükümleri	196

1. Bağımsız çalışanın işe başlama bildirgesini verme yükümü.....	196
2. Bağımsız çalışanın sigortalılığının sona erdiğini bildirme yükümü.....	197
3. İhale yoluyla yaptırılan işleri bildirme yükümü.....	197
4. Kuruma bilgi ve belge verme yükümü.....	198
a. Düzenli bilgi sunulması	198
b. Sigorta tescilinin kontrol edilmesi	198
c. Asgari işçilik bilgisinin sunulması.....	199
d. Ruhsat işlemlerinin bilgisinin sunulması.....	199
III. Üçüncü Kişilerin Yükümleri	199
1. Kısa vadeli risklere yol açmaktan kaçınma yükümü.....	200
2. Uzun vadeli risklere yol açmaktan kaçınma yükümü	200
3. Sigortalının sağlığına zarar vermekten kaçınma yükümü.....	200
Kaynakça.....	201
§12. Kurumun Yükümleri	202
I. Genel Olarak.....	202
II. Sigorta Denetimini Yapma Yükümü.....	203
III. Sigorta Alacaklarını Takip Yükümü	204
IV. Resen Belge Düzenleme Yükümü.....	205
V. Asgari İşçiliği Tespit Yükümü	205
VI. Sır Saklama Yükümü	207
VII. Bilgilendirme Yükümü.....	209
VIII. Yaptırım Uygulama Yükümü.....	210
Kaynakça.....	212

Beşinci Bölüm Sosyal Sigorta Kolları

§13. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası	213
---	------------

I.	Genel Olarak.....	213
II.	İş Kazası Kavramı.....	214
	1. İş kazasının tanımı.....	214
	2. İş kazasının unsurları.....	215
	a. Kazaya uğrayanın SSGSSK anlamında sigortalı sayılması	215
	b. Sigortalının kazaya uğraması.....	216
	c. Kazanın belirli durumlarda meydana gelmiş bulunması.....	217
	d. Sigortalının kaza sonucu zarara uğraması	219
	e. Nedensellik bağının varlığı.....	220
III.	Meslek Hastalığı Kavramı.....	221
	1. Meslek hastalığının tanımı	221
	2. Meslek hastalığının unsurları.....	221
	a. Sigortalının hastalık veya engellilik durumuna yakalanması	221
	b. Hastalık veya engellilik durumunun iş sonucunda ortaya çıkması	222
	3. Meslek hastalığının saptanması.....	222
	a. Meslek hastalıkları listesi.....	222
	b. Meslek hastalığının işten ayrılmadan sonra ortaya çıkması.....	223
	c. Listede yer almayan meslek hastalıklarının saptanması.....	223
	d. Meslek hastalığının Kurum sağlık kurulunca saptanması.....	224
IV.	Sigortalıya Yapılacak Parasal Yardımlar.....	225
	1. Geçici işgöremezlik ödeneği.....	225
	a. Miktarı	225
	b. Hesaplanması	225
	c. Verilme süresi ve biçimi	226
	d. Ödeneklerin birleşmesi	227

e. Ödenegin kesilmesi, azaltılması veya hiç verilmemesi.....	227
2. Sürekli işgöremezlik geliri.....	228
a. Hak kazanma koşulları.....	228
b. Gelirin hesaplanması.....	228
c. Gelirin ödenme süresi.....	229
d. Gelirde deęişiklik.....	229
aa. İşgöremezlik durumunun değişmesi.....	229
bb. Doktor önlem ve önerilerine uymama.....	230
e. Gelirin ödenmemesi veya indirilmesi.....	230
V. Sigortalının Hak Sahiplerine Sağlanan Yardımlar.....	231
1. Cenaze giderlerinin ödenmesi.....	231
2. Sigortalının eř ve çocuklarına gelir bağlanması.....	232
a. Gelirin hesaplanması.....	232
b. Ölen sigortalının eşine gelir bağlanması.....	232
c. Ölen sigortalının çocuklarına gelir bağlanması.....	232
3. Evlenme ödeneği.....	233
4. Sigortalının ana ve babasına gelir bağlanması.....	234
a. Gelir bağlanmasının koşulları.....	234
b. Gelirlerin başlangıcı ve kesilmesi.....	234
VI. İşveren Kurum Karşısındaki Sorumluluğu.....	235
1. Yasal yükümlülüklerine uyan işverenin sorumluluğu...	235
a. Sorumluluk şartları.....	235
b. Sorumluluęun kapsamı.....	237
2. Yasal yükümlülüklerini yerine getirmeyen işverenin sorumluluğu.....	238
a. Sigortalıyı bildirmeyen işverenin sorumluluğu.....	238
b. İlk sağlık yardımlarını yapmamış işverenin sorumluluğu.....	238
c. Kazayı veya hastalığı süresinde bildirmeyen işverenin sorumluluğu.....	238

VII. Üçüncü Kişilerin Kurum Karşısındaki Sorumluluğu	239
Kaynakça	241
§14. Hastalık Sigortası.....	242
I. Genel Olarak.....	242
II. Geçici İşgöremezlik Ödeneğinin Ödenmesi.....	243
1. Yapılacak ödemenin amacı.....	243
2. Ödemeye hak kazanma şartları.....	243
a. Sigortalı niteliğinin korunması.....	243
b. Sigortalının hastalanması.....	245
c. İşgöremezliğin iki günden fazla sürmesi.....	246
d. En az 90 gün prim ödenmesi.....	247
e. Kuruma başvurulması.....	248
3. Ödemenin miktarı.....	248
4. Hesaplanma usulü	249
5. Ödenme usulü	249
6. Ödemenin yapılmaması veya azaltılması	250
7. Ödemenin devam süresi	251
III. Hastalanan Sigortalı Nedeniyle İşverenin Sorumluluğu.....	251
1. Sigortalının bünyeye elverişli olmadığı işlerde çalıştırılması	251
2. Sigortalının işe giriş bildirgesinin süresinde verilmemesi.....	252
IV. Hastalanan Sigortalı Nedeniyle Üçüncü Kişilerin Sorumluluğu.....	253
Kaynakça	254
§15. Analık Sigortası.....	255
I. Genel Olarak.....	255
II. Analık Sigortası Yardımları.....	256
1. Yardımlara hak kazanma koşulları.....	256
a. Aktif veya pasif sigortalı ya da bunların eşi olma.....	256
b. Analık durumu.....	257

c. Belli bir süre prim ödenmesi.....	258
d. Kuruma başvurulması.....	259
2. Parasal yardımların kapsamı	260
a. Emzirme ödeneği.....	260
b. Geçici işgöremezlik ödeneği	261
aa. Hak kazanma koşulları.....	261
bb. Miktarı ve süresi	262
cc. Ödemenin yapılmaması veya azaltılması.....	263
III. Kurumun Analık Sigortasında Rücu Hakkı	263
IV. Yarım Çalışma Ödeneği.....	264
1. Yarım çalışma ödeneğinin koşulları	264
2. Yarım çalışma ödeneğinin miktarı ve ödenmesi.....	265
Kaynakça	266
§16. Malullük Sigortası.....	267
I. Genel Olarak.....	267
II. Malullük Aylığı.....	268
1. Aylık bağlama şartları.....	268
a. Malul olma	268
b. Belli bir süre sigortalı bulunup prim ödemiş olma ..	270
c. İşten ayrılıp Kuruma başvurma	271
2. Aylığın hesaplanma yöntemi.....	272
3. Aylığın ödenmesi	272
a. Aylığın başlangıcı	272
b. Aylığın ödenme zamanı	273
c. Aylığın bildirimi	273
4. Aylığın yükseltilmesi	273
5. Aylığın değişmesi.....	274
a. Kontrol muayenesinden geçme hakkı.....	274
b. Kontrol muayenesinin aylığa etkisi	274
6. Aylığın kesilmesi ve yeniden başlaması.....	275

7. Aylıkların birleşmesi	275
III. Devlet Memurları İçin Özel Malullük Durumları.....	276
1. Görev malullüğü	276
a. Görev malulü sayılmayı gerektiren durumlar.....	276
b. Görev malullüğü sayılmayan haller.....	276
c. Görev malullüğünün Kuruma bildirilmesi	277
d. Görev malullüğü aylığının bağlanması	277
e. Görev malulünün yeniden çalışması.....	277
2. Savaş malullüğü	277
a. Savaş malulü sayılmayı gerektiren haller	277
b. Savaş malullüğü aylığının bağlanması.....	278
IV. Malullük Aylığı Alanlara Sağlanan Diğer Bazı Yardımlar ...	279
1. Sağlık yardımı	279
2. Rehabilitasyon.....	279
3. Sosyal yardım zammı	279
4. Yol parası ve zorunlu giderler.....	279
5. Emekli ikramiyesinin ödenmesi	280
6. Bayram ikramiyesi ödemesi.....	280
V. Malullük Sigortasında Üçüncü Kişinin Sorumluluğu.....	280
VI. Önceki Dönemde Malullük Aylığına Hak Kazananların Durumu	281
Kaynakça.....	282
§17. Yaşlılık Sigortası	283
I. Genel Olarak.....	283
II. Yaşlılık Aylığının Bağlanması.....	284
1. SSGSSK'ndan önce aylık bağlama koşulları.....	284
a. Sigortalı işçiler açısından.....	284
b. Bağımsız çalışan sigortalılar açısından	285
c. Kamu görevlileri açısından.....	286
2. SSGSSK'ndan sonra aranan koşullar	286

a.	30/4/2008 tarihinden sonra ilk kez sigortalı olanlar.....	286
b.	8/9/1999-30/4/2008 tarihleri arasında ilk kez sigortalı olanlar	288
c.	8/9/1999 tarihinden önce ilk kez sigortalı olanlar için geçiş hükümleri.....	289
aa.	İş sözleşmesine dayanarak çalışanlar için geçiş dönemi	289
bb.	Bağımsız çalışan sigortalılar için geçiş dönemi.	292
III.	Özel Emeklilik Rejimleri.....	294
1.	Yeraltı maden işyeri çalışanlarının emekliliği.....	294
a.	İlk kez SSGSSK'na göre sigortalı olanlar.....	295
b.	İlk kez 506 sayılı Yasa'ya göre sigortalı olanlar	295
2.	Engelli sigortalıların emekliliği	296
3.	Erken yaşlananların emekliliği	296
4.	Ağır engelli çocuğu olan kadın sigortalının emekliliği.	297
5.	Güvenlik korucusunun emekliliği.....	298
IV.	Yaşlılık Aylığı Alacak Sigortalının İşten Ayrılması	298
1.	İşçi veya memurun işyerinden ayrılması	298
2.	Bağımsız çalışanın faaliyetini sonlandırmadan aylık talep edebilmesi	299
V.	Yaşlılık Aylığı Almak İsteyen Sigortalının Kuruma Başvurması.....	299
VI.	Yaşlılık Aylığının Hesaplanması.....	300
1.	Sigortalılık süresi.....	300
2.	Ortalama aylık kazanç.....	301
3.	Yaşlılık aylığı oranı.....	301
VII.	Bazı Kamu Görevlilerinin Emekli Aylıkları.....	301
1.	Cumhurbaşkanı, bakan ve milletvekillerine aylık bağlanması	301
2.	Emekliye sevk edilen kamu görevlilerine aylık bağlanması	302

a. Yaş haddi nedeniyle emeklilik	302
b. Kadrosuzluk nedeniyle emeklilik	302
c. Disiplin ya da sicilleri nedeniyle resen emekliye sevk edilenler	302
VIII. Yaşlılık Aylığının Ödenmesi	303
1. Aylık tahsis işlemleri	303
2. Aylığın bildirimi	303
3. Aylığın başlangıcı ve ödeme dönemleri.....	303
4. Avans ödenmesi	304
5. Aylığın alt sınırı.....	304
6. Aylıkların artırılması.....	304
7. Aylık ödemenin durdurulması	304
8. Devir ve haciz yasağı.....	304
9. Bayram ikramiyesi ödemesi	305
IX. Çalışan Emeklilerin Durumu.....	305
1. Sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmanın kabülü	305
2. Sigortalı işçiler ile devlet memurları açısından yeniden çalışma.....	306
3. Bağımsız çalışan sigortalılar açısından yeniden çalışma.....	307
X. Toptan Ödeme Yapılması	307
XI. Emeklilere Sağlanan Diğer Yardımlar	308
1. Sağlık yardımı	308
2. Sosyal yardım zammı	308
3. Emekli ikramiyesi.....	309
XII. Tarım İşçilerinin Yaşlılık Aylığı.....	309
1. İlk kez 8/9/1999 tarihinden sonra sigortalı olanlar	309
2. 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı olanlar	309
XIII. Emeklilikte Yaş Şartını Etkileyen Durumlar.....	311
Kaynakça	312

§18. Ölüm Sigortası.....	313
I. Genel Olarak.....	313
II. Ölüm Sigortası Yardımlarından Yararlanacak Olanlar	314
III. Ölüm Aylığının Koşulları.....	315
1. Ölen sigortalıya ilişkin koşullar	315
a. Sigortalının ölümü	315
b. Kurumla ilişki içinde olma.....	316
c. Hak sahiplerinin ilişkiyi tamamlaması	317
2. Hak sahiplerine ilişkin koşullar	317
a. Dul eşe ilişkin koşullar	317
b. Çocuklara ilişkin koşullar	318
c. Ana ve babaya ilişkin koşullar	319
IV. Ölüm Aylığına Esas Alınacak Aylık Miktarı.....	319
1. Sigortalının aylık almaktayken ölümü	319
2. Aylık alırken çalışmaya başlayan sigortalının ölümü.....	320
3. Sosyal güvenlik destek primi ödeyen sigortalının ölümü.....	320
4. Sigortalının çalışmaktayken ölümü	320
V. Ölüm Aylığının Hak Sahipleri Arasında Paylaştırılması.....	321
1. Eşin tek başına veya ana ve babayla birlikte hak sahibi olması	321
2. Eşin çocuklarla birlikte hak sahibi olması.....	321
3. Çocukların tek başlarına hak sahibi olmaları.....	321
4. Ana ve babanın tek başlarına hak sahibi olmaları.....	322
5. Eşin ana veya babadan biriyle hak sahibi olması.....	322
6. Eş, çocuk ve ana-babanın birlikte hak sahibi olması.....	322
7. Aylığın aşılması.....	322
VI. Hak Sahiplerinin Kuruma Başvurması.....	322
VII. Ölüm Aylığının Ödenmesi.....	323
VIII. Ölüm Aylığının Kesilmesi.....	324
1. Dul eşin aylığının kesilmesi.....	324

2.	Çocukların aylığının kesilmesi	324
a.	Erkek çocuğun aylığının kesilmesi.....	324
b.	Kız çocuğun aylığının kesilmesi	325
3.	Ana ve babanın aylığının kesilmesi.....	326
IX.	Ölüm Aylığının Diğer Aylık ve Gelirlerle Birleşmesi.....	326
1.	Ölüm aylığının gelirle birleşmesi.....	326
2.	İki ayrı kişiden gelir veya aylığa hak kazanılması	326
a.	Ana-baba ve eşten gelir veya aylığa hak kazanılması	326
b.	İkiden aylık veya gelire hak kazanılması.....	327
X.	Avans Ödenmesi ve Haciz Yasağı	327
XI.	Bayram İkramiyesi	327
XII.	Diğer Ölüm Sigortası Yardımları.....	328
1.	Sağlık yardımı yapılması.....	328
2.	Toptan ödeme yapılması.....	328
3.	Evlenme ödeneğinin verilmesi.....	328
4.	Cenaze ödeneğinin verilmesi	329
5.	Sosyal yardım zammının ödenmesi.....	329
6.	Emekli ikramiyesinin ödenmesi	329
XIII.	Kurumun Ölüm Aylığını Üçüncü Kişilere Rücu Hakkı.....	330
	Kaynakça	331
	§19. İşsizlik Sigortası.....	332
I.	Genel Olarak.....	332
II.	Sosyal Güvenlik Kapsamında İşsizlik.....	333
III.	İşsizlik Sigortasının Özellikleri	334
IV.	İşsizlik Sigortasının Kapsamı.....	335
1.	Sigortalı sayılanlar.....	335
2.	Sigortalı sayılmayanlar.....	336
3.	Sigortalıların tescili.....	336
V.	İşsizlik Sigortasının Yürütülmesi ve Finansmanı.....	336
1.	İşsizlik sigortasının yönetimi	336

2. İşsizlik sigortası primleri.....	337
a. Primlerin oranı ve hesaplanması.....	338
b. Primlerin tahsili ve fona aktarılması.....	338
c. Uygulanan finansman yöntemi.....	339
VI. İşsizlik Sigortası Yardımları.....	339
1. İşsizlik ödeneği.....	339
a. İşsizlik ödeneğine hak kazanmanın koşulları.....	339
b. İşsizlik ödeneğinin miktarı ve ödenme süresi	341
c. İşsizlik ödeneğinin ödenme şekli ve haczi.....	342
d. İşsizlik ödeneğinin kesilmesi ve geri alınması.....	342
2. Yarım çalışma ödeneği	343
3. Kısa çalışma ödeneği	343
a. Kısa çalışma ödeneğine hak kazanmanın koşulları	343
4. Ücret Garanti Fonu'ndan ücret ödenmesi.....	345
5. Sigorta primlerinin ödenmesi.....	345
6. İş bulma ve mesleki eğitim yardımı	346
VII. Bağımsız Çalışanların İşsizlik Sigortası.....	346
1. Sandık yönetim ve finansmanı.....	347
2. Sandığın kişi itibariyle kapsamı	347
a. Sandık sigortalısı sayılanlar	347
3. Sandık yardımları.....	348
a. Sandık ödeneği.....	348
aa. Ödenek miktarı	348
bb. Ödenğin süresi	348
cc. Yararlanma koşulları.....	349
dd. Ödenğin kesilmesi.....	350
ee. Ödenğin geri alınması.....	350
b. Diğer yardımlar.....	351
Kaynakça.....	352
§20. SSGSSK Öncésinin Memur Yardımları	353

I.	Genel Olarak.....	353
II.	Emekli Sandığı Kanunu'ndan Kaynaklanan Yardımlar	354
1.	Emekli Sandığı iştirakçisinin emekli aylığına hak kazanması.....	354
a.	Emeklilik türlerine göre emekli aylığına hak kazanma	354
aa.	İstek üzerine emeklilikte emekli aylığına hak kazanma	354
bb.	Resen emeklilikte emekli aylığına hak kazanma	355
cc.	Yaş haddinden emeklilikte emekli aylığına hak kazanma	355
b.	8/9/1999 tarihinden önceki memurlar için öngörülen geçiş hükümleri.....	356
c.	Emekli aylığına esas alınacak hizmet süresi.....	359
aa.	Fiili hizmet süresi	359
bb.	Fiili hizmet süresi zammı	359
cc.	İtibari hizmet süresi	359
2.	Emekli Sandığı iştirakçisinin malullük aylığına hak kazanması.....	360
a.	Adi malullük	360
b.	Görev malullüğü	361
c.	Savaş malullüğü.....	362
3.	Ölen iştirakçinin hak sahiplerine aylık bağlanması ve diğer yardımlar.....	363
a.	Ölen iştirakçinin hak sahipleri	363
b.	Aylık bağlanacak haller.....	364
c.	Aylığın hesaplanması.....	365
d.	Ölüm yardımı ve cenaze ödeneği.....	366
e.	Evlenme ikramiyesi.....	367
4.	İştirakçilere toptan ödeme yapılması.....	367
5.	İştirakçinin keseneklerinin iade edilmesi.....	367

III. Devlet Memurları Kanunu'ndan Kaynaklanan Yardımlar ..	368
1. Hastalık izni.....	368
2. Aile yardımı ve doğum yardımı ödeneği.....	368
3. Ölüm yardımı.....	369
Kaynakça.....	370

Altıncı Bölüm

Genel Sağlık Sigortası

§21. Genel Sağlık Sigortasının Kapsamı.....	371
I. Genel Olarak.....	371
II. Genel Sağlık Sigortası Sistemine Geçiş Süreci.....	372
1. Sağlık hizmetlerinin yapısı.....	372
2. Genel sağlık sigortasının kabulü.....	373
III. Kişiler İtibarıyla Genel Sağlık Sigortasının Kapsamı.....	375
1. Genel sağlık sigortalısı sayılanlar	375
2. Bakmakla yükümlü olunan kişi olarak yararlananlar....	378
a. Bağımlısı olunan kişinin genel sağlık sigortalısı olması	378
b. Genel sağlık sigortalısının eşi, çocuğu veya ana-babası olma.....	379
c. Bakmakla yükümlü olunan kişi sayılmayanlar	380
3. Gelir testi uygulaması.....	381
a. Resen tescil ile gelir tespiti başvurusu.....	382
b. Başvuru yeri.....	382
c. Gelir tespitinde yetki	382
d. Gelir testi uygulanacak kişiler	382
e. Ödenmesi gereken prim.....	383
IV. Genel Sağlık Sigortalısı Sayılmayanlar	384
V. Genel Sağlık Sigortalısının Tescili	385
1. Bildirimsiz tescil.....	385

2. Bildirimli tescil	385
Kaynakça	387
§22. Genel Sağlık Sigortasının Sağlık Hizmetleri.....	388
I. Genel Olarak.....	388
II. Sağlık Hizmetlerinin İçeriği	389
1. Koruyucu sağlık hizmetleri.....	389
2. Hastalık halinde sağlık yardımı	390
3. Analık halinde sağlık yardımları	391
4. Ağız ve diş tedavisi	392
5. Diğer sağlık yardımları.....	393
III. Yurt Dışında Tedavi.....	393
1. Yurt dışında tedaviden yararlanabilecek olanlar.....	393
2. Yurt dışında tedavide Kurumca ödenecek bedel.....	394
IV. Sağlıkla İlgili Diğer Yardımlar.....	394
1. Yol gideri ve gündelik	394
2. Refakatçi gideri	395
3. Yol, yatak ve yemek giderlerinin saptanması.....	395
4. Kapsam dışındaki sağlık hizmetleri	395
a. Estetik amaçlı sağlık hizmetleri	395
b. İzin veya ruhsat verilmeyen sağlık hizmetleri	396
c. Yabancıların önceki kronik hastalıkları	396
§23. Sağlık Hizmetlerinden Yararlanma.....	398
I. Genel Olarak.....	398
II. Belli Oranda Prim Ödeme.....	399
III. Belli Tutarda Prim Ödenmesi.....	400
1. Prim şartı aranmayanlar	400
2. 30 günlük prim arananlar	400
3. 60 günden çok prim borcu olmaması gerekenler	401
4. Hiç prim borcu olmaması gerekenler	401
IV. Kimlik Bildirimi.....	401

V.	Sağlık Yardımlarının Süresi	402
VI.	Sağlık Hizmet Bedelleri	403
VII.	Sağlık Hizmetlerinin Sunulması.....	403
	1. Sağlık hizmeti sunucuları	403
	2. Sağlık hizmet bedellerinin sunuculara göre değişmesi .	403
	a. Özel sağlık hizmet sunucuları açısından.....	403
	b. Kamu sağlık hizmet sunucuları açısından.....	404
	c. İstisnai sağlık hizmetleri açısından	404
	d. Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları açısından.....	404
	e. Götürü bedelle sağlık hizmeti alımı açısından.....	405
VIII.	Katılım Payı	405
	1. Katılım payı alınacak sağlık hizmetleri.....	405
	2. Katılım payının alınmaması	406
	a. Katılım payı alınmayacak haller	406
	b. Katılım payı alınmayacak sağlık hizmetleri	406
	c. Katılım payı alınmayacak kişiler	407
	3. Katılım payının iadesi	408
IX.	Hizmet Basamakları ve Sevk Zinciri	408
	1. Resmi sağlık kuruluşları	409
	a. Birinci basamak resmi sağlık kuruluşları.....	409
	b. İkinci basamak resmi sağlık kuruluşları.....	409
	c. Üçüncü basamak resmi sağlık kuruluşları.....	409
	2. Özel sağlık kuruluşları	409
	a. Birinci basamak özel sağlık kuruluşları.....	410
	b. İkinci basamak özel sağlık kurumları.....	410
	c. Basamaklandırılmayan sağlık kuruluşları.....	410
X.	Sağlık Hizmetlerinin Sunumu	410
	1. Sağlık kuruluşlarında ilave ücret.....	410
	a. Kamu dışındaki sağlık kuruluşlarında ilave ücret	410
	b. Kamu sağlık hizmeti sunucularında ilave ücret	410

2. İlave ücretlerin saptanması.....	411
3. Ek ücret alınmayacak haller	411
a. Ek ücret alınmayacak kişiler	411
b. Ek ücret alınmayacak hizmetler	411
4. Sağlık hizmeti sunucuları	412
a. Sağlık hizmeti sunucularının duyurulması.....	412
b. Sağlık hizmeti sunucularının yükümlülüğü	412
Kaynakça	413

Yedinci Bölüm

Tamamlayıcı Sosyal Güvenlik Kurumları

§24. Yardımlaşma Sandıkları	415
I. Genel Olarak.....	415
II. Ereğli Kömür İşçilerinin Sandığı.....	416
1. Amele Birliği'nin kurulması.....	416
a. 151 sayılı Yasa'nın kabulü	416
b. Sağlık ihtiyaçlarına ilişkin tüzüğün çıkarılması	417
c. Sandık yönetmeliğinin çıkarılması	418
2. Sandığın üyeleri	418
a. Zorunlu üyeler.....	418
b. İsteğe bağlı üyeler	418
3. Sandığın yapılanması	419
4. Sandığın gelirleri	419
5. Üyelik aidatı.....	419
a. Üyelik aidatının miktarı	419
b. Üyelik aidatının ödenmesi	420
6. Sandığın yaptığı yardımlar.....	420
a. Geçici işgöremezlik yardımını	420
b. Sağlık hizmetlerine destek yardımını.....	421

c. Son yardım	421
d. Öğrenim yardımı.....	421
e. Cenaze defin yardımı	421
f. İş kazası yardımı	422
III. İlkokul Öğretmenlerinin Yardımlaşma Sandığı	422
1. Sandığın gelir kaynakları.....	422
2. Sandığın organları.....	423
a. Temsilciler kurulu	423
b. Yönetim kurulu	423
c. Denetleme kurulu.....	423
d. Genel müdür	423
3. Üyelere sağlanan yardımlar.....	423
a. Emeklilik yardımı.....	423
b. Maluliyet yardımı.....	424
c. Ölüm yardımı	424
IV. Emniyet Mensuplarının Sandığı.....	424
1. Polis Bakım ve Yardım Sandığı'nın kurulması	424
2. Sandığın sosyal güvenlik yardımları.....	425
a. Emekli yardımı.....	425
b. Maluliyet yardımı.....	425
c. Ölüm yardımı	425
V. Munzam Sandıklar.....	425
1. Banka ve sigorta şirketlerinin sandıkları	426
a. Yasayla kurulmuş emekli sandığı niteliğini kazanma	426
b. Sandıkların devrine ilişkin gelişmeler.....	427
c. Sandıkların hukuki statüsü	428
2. Vakıf statüsündeki yardımlaşma sandıkları.....	429
VI. Ordu Yardımlaşma Kurumu	430
1. OYAK'ın yasayla kurulması	431
2. OYAK'ın hukuki niteliği.....	431

3. OYAK'ın yapısı.....	432
4. OYAK'a tanınmış muafiyetler	433
5. OYAK üyeleri	433
a. Daimi üyeler.....	433
b. Geçici üyeler	433
6. Kurumun gelirleri.....	434
a. Kesintiler	434
b. İşletme gelirleri.....	434
c. Bağışlar.....	435
d. Ek kesintiler	435
7. OYAK daimi üyelerine yapılacak toptan yardımlar.....	435
a. Emeklilik yardımı.....	435
b. Maluliyet yardımı.....	436
c. Ölüm yardımı	436
d. Konut edindirme yardımı.....	437
8. OYAK geçici üyelerine yapılacak yardımlar	437
a. Maluliyet yardımı.....	437
b. Ölüm yardımı	437
9. OYAK emeklilik aylığı sistemine giren üyelere yapılacak yardımlar.....	438
a. Emeklilik aylığı.....	438
b. Ölüm yardımı	438
Kaynakça.....	439
§25. Bireysel Emeklilik Sistemi	440
I. Genel Olarak.....	440
II. Bireysel Emekliliğin Sosyal Güvenlik Sistemindeki Yeri	441
1. Bireysel emeklilik fon sisteminin özelliği.....	441
2. Gönüllü katılıma dayalı ek emeklilik sistemi	442
III. Bireysel Emeklilik Sisteminin Kurumsal Yapısı	443
1. Bireysel emeklilik danışma kurulu.....	444
a. Kurulun yapısı.....	444

b. Kurulun görevleri	444
2. Emeklilik gözetim merkezi	444
a. Merkezin yapısı	444
b. Merkezin görevleri.....	445
3. Emeklilik şirketi.....	445
4. Bireysel emeklilik araçları.....	446
5. Emeklilik yatırım fonu	447
IV. Bireysel Emeklilik Sistemine Katılma.....	447
1. Gönüllü katılımın kabul edilmesi.....	447
2. Otomatik katılıma geçilmesi	448
V. Emeklilik Sözleşmesi	450
1. Emeklilik sözleşmesinin yapılması	450
2. Tarafların hak ve yükümlülükleri	450
a. Katılımcının katkı payı ve giriş aidatı ödeme yükümü	450
b. Katkı paylarını emeklilik şirketinin yatırıma yönlendirmesi.....	451
c. Katkı paylarının başka bir emeklilik şirketine aktarılması.....	451
3. Bireysel emeklilik sistemine Devlet katkısı.....	452
4. Emekliliğe hak kazanmadan sistemden ayrılma.....	452
VI. Emekliliğe Hak Kazanma Koşulları	453
VII. Bireysel Emeklilik Sisteminin Sağladığı Yardımlar	454
1. Emekli aylığı	454
a. Yıllık gelir sigortası çerçevesinde emekli aylığının bağlanması.....	454
b. Emekli aylığının miktarının belirlenmesi	454
2. Birikimlerin ödenmesi	455
a. Ölüm veya maluliyette birikimlerin ödenmesi	456
b. Sistemden erken ayrılmada birikimlerin ödenmesi	456

c. Grup emeklilik sözleşmesinin sonradan feshinde birikimlerin geleceği.....	456
3. Emeklilik şirketince ödenecek tutarın hak sahiplerince aranmaması.....	457
Kaynakça.....	458

Sekizinci Bölüm Primsiz Rejim

§26. Sosyal Yardımlar	459
I. Genel Olarak.....	459
II. Sosyal Yardımların Kapsamı	460
III. Sosyal Yardımlar Örgütlenmesi.....	461
IV. Türkiye'ye Hizmeti Geçmiş Vatandaşları Koruyucu Yardımlar.....	462
1. Muhtaç durumdaki asker ailelerine yardım.....	462
2. İstiklal madalyası sahiplerine aylık bağlanması	463
3. Vatani hizmet tertibinden aylık bağlanması	464
4. Güven ve asayiş koruma uğruna zarar görenlere yapılan yardımlar.....	464
5. Terör ve anarşiyle mücadelede görev yapanlara yapılan yardımlar.....	466
6. Türk kültürüne hizmet eden öğretmenlere yapılan yardımlar	467
7. Görev sırasında zarara uğrayanlara yapılan yardımlar ..	468
V. Muhtaç Durumdaki Kişileri Koruyucu Yardımlar	468
1. Muhtaç durumdaki Türk vatandaşlarına yardım yapılması.....	468
a. Yardımlara hak kazanma koşulları	469
aa. Yaşlı, engelli veya başkasına muhtaç engelli olma	469
bb. Kimsesiz olma	470

cc. Muhtaç olma	471
dd. Türk vatandaşı olma.....	471
ee. Başvuruda bulunma.....	472
b. Sunulan yardımlar.....	472
aa. Aylık bağlanması.....	472
bb. Sağlık yardımının yapılması	473
2. Sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik yardımları. 473	
a. Sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın kapsamı	473
b. Sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik fonu	474
c. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları	474
d. Fon ile vakıflara tanınmış muafiyetler	475
e. Sosyal yardım ve desteklerin haczedilemezliği	475
VI. Öğretmenliği Destekleyici Yardımlar	475
VII. Başarılı Sporcuları Destekleyici Yardımlar.....	476
Kaynakça.....	477
§27. Sosyal Hizmetler	478
I. Genel Olarak.....	478
II. Sosyal Hizmet Kavramının Anayasal Temeli.....	479
III. Sosyal Hizmetlere İlişkin Esaslar	480
1. Genel nitelikteki sosyal hizmet esasları	480
2. Engellilere yönelik sosyal hizmetlere ilişkin esaslar	481
IV. Sosyal Hizmetler Örgütlenmesi.....	482
V. Korunmaya, Bakıma ve Yardıma Muhtaç Olana Sağlanan Hizmetler.....	483
1. Korunmaya muhtaç çocuklara sağlanan hizmetler	483
2. Engellilere sağlanan hizmetler	485
VI. Özel Eğitime Muhtaç Çocukların Korunmasına Yönelik Hizmetler	486
1. Özel eğitimin kapsamı	486
2. Özel eğitim birimleri.....	487

a. Özel eğitim, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri.....	487
b. Özel eğitim okulları.....	487
c. Özel eğitim kurumları.....	487
d. Diğer okul ve kurumlardaki özel eğitim	488
Kaynakça.....	489

Dokuzuncu Bölüm

Türk Sosyal Güvenlik Sisteminin Genel Değerlendirmesi

§28. Türk Sosyal Güvenlik Sistemine Toplu Bakış	491
I. Genel Olarak.....	491
II. Sistemin Temel Özellikleri	492
1. Sosyal güvenlik sisteminin geçmiş yapısı.....	492
2. Reform çalışmalarının yürütülmesi.....	493
3. Sosyal güvenlik harcamalarının seyri.....	495
III. Sistemin Aksayan Yanları.....	496
1. Kayıt dışı istihdamın yarattığı prim kayıpları	496
2. Prim tahsilatında yaşanan güçlükler	496
3. Norm ve standart birliğindeki eksiklik	497
4. Etkin denetim eksikliği.....	497
IV. Türk Sosyal Güvenlik Sisteminin Geleceği	498
1. Sistemin sürdürülebilirliği	498
2. İzlenmesi zorunlu politikalar.....	498
3. Uygulama stratejileri	499
a. Kayıtlı çalışan sayısını ve prim tahsilatını artırma..	499
b. Sosyal sigorta kapsamını genişletme.....	499
c. Prim teşviklerini yoğunlaştırma.....	499
d. Sosyal güvenlik denetim ağını etkinleştirme	500
e. Düşük kazanç bildirimlerini önleme	500

f. Norm ve standart birliđini sađlama.....	500
V. Sonsöz	501
Kaynakça.....	502